

BESLUIT

Documentnummer: UTSP-1264662141-6322

Onderwerp

Goedkeuringsbesluit dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen

Inleiding

Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht hebben van het college van dijkgraaf en heemraden van Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden het verzoek ontvangen het projectplan Dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen goed te keuren. Dit projectplan is vastgesteld door het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden op juli 2023.

Projectbeschrijving

Sinds januari 2017 gelden er nieuwe veiligheidsnormen voor waterveiligheid. Het doel is om alle primaire waterkeringen uiterlijk in 2050 te laten voldoen aan deze nieuwe wettelijke veiligheidsnorm.

De dijkversterking is onderdeel van Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP), waarin de waterschappen en het Rijk samenwerken om de primaire waterkeringen aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. De doelstelling van het project is het realiseren van een veilige en leefbare dijk die voldoet aan de normen en past binnen de randwoorden van het HWBP en waarbij sprake is van behoud en voor zover mogelijk van verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (hierna: HDSR) is beheerder van de dijk en voert de dijkversterking uit.

De Lekdijk tussen Schoonhoven en Amerongen – een primaire waterkering - beschermt een groot deel van Midden- en West-Nederland tegen overstromingen. Een van de deelprojecten is dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen. Dit deel van de dijk moet worden versterkt. Het project maakt onderdeel uit van het project Sterke Lekdijk. Dit project ziet op een versterking van een traject van 55 kilometer en is opgeknipt in verschillende deeltrajecten. Het hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden wil de Lekdijk aan de noordzijde van de Lek, over een traject van 11 kilometer tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen versterken. Dit dijktraject dient versterkt te worden ten aanzien van aangescherpte veiligheidsnormen voor hoogte, piping, macrostabiliteit, microstabiliteit en de grasbekleding binnenwaarts en buitenwaarts.

Wettelijk kader

Het projectplan moet voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 5.4, tweede lid, van de Waterwet. Op grond van artikel 5.7, eerste lid, van de Waterwet kan de goedkeuring door Gedeputeerde Staten slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben kan in Nederland een Milieueffectrapportage (hierna: MER) vereist zijn op grond van hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. De bijlagen C en D van het besluit Milieueffectrapportage geven aan om welke activiteiten het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om activiteit D03.2, "wijziging primaire waterkering". Daarom is een project-MER opgesteld.

Procedure

HDSR heeft ten behoeve van dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen een projectplan Waterwet opgesteld. Conform artikel 5.8 van de Waterwet begeleidt de provincie Utrecht de gecoördineerde voorbereiding van het projectplan en de overige besluiten die nodig zijn voor de realisatie van het projectplan. Voor de dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen is deze projectprocedure doorlopen.

Inspraak ontwerpbesluiten

Iedereen kon gedurende een periode van 8 weken (vanaf 23 december 2022 tot en met 17 februari 2023) formeel een zienswijze indienen op de ontwerpbesluiten (het ontwerpprojectplan Waterwet, de MER en de ontwerpbesluiten van de hoofdvergunningen).

In totaal zijn er 27 zienswijzen ingediend. Alle zienswijzen zijn doorgestuurd naar de desbetreffende bevoegde instanties (hoogheemraadschap, gemeenten en provincie) die de zienswijzen betrekken bij de definitieve besluitvorming. De gecoördineerde Nota van Antwoord is opgesteld met alle betrokken bevoegd instanties.

De zienswijzen hebben voor het overgrote deel betrekking op het ontwerpprojectplan Waterwet en de omgevingsvergunningen kappen. De zienswijzen hebben vooral betrekking op:

- schade en hinder
- grondbeleid HDSR
- natuurontwikkeling in combinatie met horizontale pipingmaatregelen
- realisatie gebruik-, beheer en werkstroken
- effecten op kwel in Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek
- vellen van houtopstanden
- effect op dassen.

De binnengekomen zienswijzen hebben geleid tot enkele aanpassingen van het ontwerpprojectplan Waterwet en de overige ontwerpbesluiten. Deze aanpassingen zijn te vinden in de hoofdstukken 2 tot en met 5 van de Nota van Antwoord.

Naast deze wijzigingen hebben er ook diverse ambtshalve aanpassingen plaatsgevonden op het ontwerp projectplan Waterwet. Het gaat met name om onvolkomenheden en verduidelijkingen. De belangrijkste aanpassingen zijn:

- Minder kopslootdempingen. De demping van binnendijkse kopsloten blijkt op enkele locaties niet nodig en zijn vervallen.
- Minder horizontale en verticale pipingmaatregelen.
- Hoogte van de dijk. In het dijkontwerp van het ontwerpprojectplan zat een beperkte verhoging van de dijk op 4 locaties. De noodzakelijke verhoging in het ontwerpprojectplan was afgeleid van het hoogste deel van de dijk, meestal de kruinlijn. In het nu voorliggende projectplan is de lengte waarover een verhoging nodig is groter dan in het ontwerpprojectplan. Deze verandering komt doordat in het definitieve ontwerp de as van de dijk als uitgangspunt voor de bestaande hoogte is genomen, conform de leggersituatie. De resulterende verhoging is nog steeds beperkt.
- Taludmaatregelen.
- Een aantal keuzemogelijkheden die in het ontwerpprojectplan open waren gehouden zijn inmiddels geconcretiseerd.

In hoofdstuk 5.2 van de Nota van Antwoord zijn alle ambtshalve wijzigingen beschreven op het ontwerpprojectplan Waterwet.

Gedeputeerde Staten kunnen instemmen met de door het Hoogheemraadschap vastgestelde Nota van Antwoord.

Motivering goedkeuring projectplan Waterwet

Projectplan Waterwet

In het projectplan wordt het ontwerp van de dijkversterking beschreven. Ook beschrijft het projectplan de totstandkoming van het ontwerp, de effecten van het werk op de omgeving, de wijze van uitvoering, de samenwerking met de omgeving, grondaankoop, planschade en nadeelcompensatie.

Uit de veiligheidsanalyse komt naar voren dat de dijk over de gehele lengte niet voldoet op een viertal zogenoemde faalmechanismen (overslag of overloop, piping, macrostabiliteit en microstabiliteit en de grasbekleding binnenwaarts en buitenwaarts). Uitgangspunt is dat de dijk integraal wordt versterkt over de gehele lengte. De dijk wordt dusdanig versterkt dat geanticipeerd wordt op toekomstige ontwikkelingen zoals klimaatverandering en bodemdaling. De opgave van het project is een veilige dijk te realiseren die gedurende een periode van 50 jaar zijn functie kan vervullen.

Bij het dijkontwerp is op meerdere plekken gekozen voor buitendijkse versterking. Hierdoor ligt er vanuit het project een opgave voor compensatie van natuur en rivierkundige effecten. Deze opgave is aangegrepen om naast de dijkversterking te komen tot herinrichting van de uiterwaarden langs het dijktracé. Het dijkontwerp betreft daardoor ook realisatie van doelen van de Kaderrichtlijn Water en invulling van de wensen van de omgeving en overheden met betrekking tot cultuurhistorie, natuur, recreatie, verkeersveiligheid en landschappelijke inpassing.

De (be)leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit van de dijk is een belangrijk element van het ontwerp. Hierbij is gekeken naar bijvoorbeeld het zorgvuldig omgaan met bestaande waarden, wegaansluitingen, duurzaamheid, het wonen aan de dijk en de relatie met de uiterwaarden.

Het projectplan geeft een zorgvuldige beschrijving van de opgave, het dijkontwerp en de effecten op de omgeving. De ruimtelijke aspecten van het projectplan en de landschappelijk, natuur- en culturele waarden zijn op een juiste wijze betrokken bij het projectplan. Daarbij is er veel aandacht geweest voor participatie met de omgeving. Het College van Gedeputeerde Staten kan goedkeuring verlenen aan dit projectplan.

Milieueffectrapport

Op basis van de Wet Milieubeheer en het Besluit Milieueffectrapportage is de dijkversterking tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen 'm.e.r.-beoordelingsplichtig'. Op voorhand was duidelijk dat de dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben, waardoor besloten is om direct de uitgebreide milieueffectrapportage-procedure te volgen en een MER op te stellen. Het MER (deel 2) heeft gelijktijdig met de ontwerpbesluiten gecoördineerd ter inzage gelegen en is onafhankelijk getoetst door de Commissie voor de milieueffectrapportage.

Op 16 maart 2023 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage een advies uitgebracht over Milieueffectrapport Deel 2 en de zienswijzen.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER dat op enkele onderdelen belangrijke informatie ontbreekt. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- De effecten van stikstofdepositie in de bouwfase zijn niet in beeld gebracht. Het MER moet laten zien of aantasting van beschermde natuurgebieden door uitstoot van stikstof voorkomen kan worden, zo nodig door het nemen van mitigerende maatregelen.
- De effecten van 'verticale pipingmaatregelen' (damwanden of alternatieve oplossingen) op natuurwaarden die afhankelijk zijn van kwel zijn nog onvoldoende onderbouwd.
- De negatieve en positieve effecten op het landschap zijn niet altijd onafhankelijk van elkaar beoordeeld. Daardoor komen de negatieve effecten van taludverflauwing en van de beheerstrook onvoldoende tot uitdrukking.

De Commissie heeft geadviseerd de ontbrekende informatie in een aanvulling op het MER op te nemen en dan pas een besluit te nemen over het projectplan Waterwet. De gevraagde aanvullingen staan in de Nota van Antwoord. Over de effecten van stikstofdepositie is een aparte Passende Beoordeling Stikstofdepositie opgesteld.

Overwegingen

Bij de totstandkoming van het projectplan is op een brede en integrale manier naar alle betrokken belangen gekeken. Het planproces is op een zorgvuldige manier doorlopen. Het door het Hoogheemraadschap vastgestelde projectplan acht het College van Gedeputeerde Staten niet in strijd met het recht of algemeen belang. De hoofdvergunningen zijn verleend, hiermee is de uitvoerbaarheid van het projectplan procedureel geborgd.

Besluiten

Het voorgaande in overweging nemende, gelet op artikel 5.7, eerste lid, van de Waterwet en artikel 10:27 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) besluiten Gedeputeerde Staten:

- Het projectplan Sterke Lekdijk, Wijk bij Duurstede – Amerongen, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden op 5 juli 2023, goed te keuren.

Beroep

Tegen dit goedkeuringsbesluit kunnen belanghebbende gedurende een termijn van zes weken na de publicatiedatum van dit besluit beroep instellen in eerste en enige aanleg bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Voor het in behandeling nemen is een griffierecht verschuldigd.

Het instellen van beroep betekent overigens niet dat het besluit niet geldt. Als u de inwerkingtreding van dit besluit wilt uitstellen, kunt u de voorzieningenrechter van de Afdeling vragen een voorlopige voorziening te treffen op grond van artikel 8:81 van de Awb. U kunt het verzoek richten aan de voorzieningenrechter van de Afdeling, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Voor het in behandeling nemen van het verzoek om voorlopige voorziening is ook griffierecht verschuldigd.

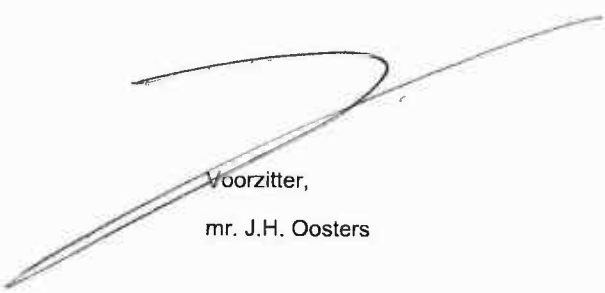
In bepaalde gevallen is het mogelijk het beroep en/of het verzoek om een voorlopige voorziening te treffen, digitaal in te dienen. Voor de mogelijkheden en voorwaarden kunt u onder andere de volgende website raadplegen: <https://loket.rechtspraak.nl/>.

Indien u beroep instelt en eventueel een voorlopige voorziening aanvraagt, verzoeken wij u een afschrift van het beroepschrift alsmede het verzoek om voorlopige voorziening, aan ons te sturen.

Dit besluit valt onder de Crisis- en herstelwet (artikel 1.1 eerste lid onder a juncto bijlage 1, artikel 7.3 Crisis- en herstelwet). Ingevolge deze wet en het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet dienen de beroepsgronden in het beroepschrift te worden opgenomen en kunnen deze na afloop van de beroepstermijn niet meer worden aangevuld en wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard indien binnen de beroepstermijn geen beroepsgronden zijn ingediend (artikel 1.6a, afdeling 2.4 crisis- en herstelwet).

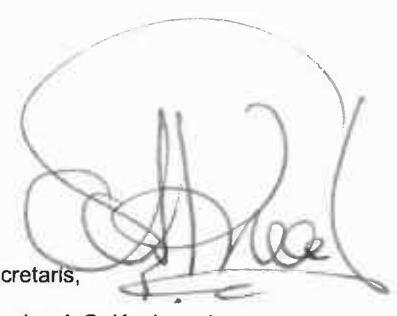
Aldus vastgesteld in de vergadering van gedeputeerde staten van Utrecht van 19 september 2023.

Gedeputeerde staten van Utrecht,

Voorzitter,

mr. J.H. Oosters

Secretaris,

mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen